

[Johs. Christiansen.]

i passende antal og på hensigtsmæssige steder indenfor hver region. Soldater og værnepligtige befalingsmænd af årgangene 1946—51, som nu er hjemsendt, skal straks kunne indtræde i lokalvænet.

Som ofte anført mener mindretallet, at Danmarks mest betydende militære opgaver må varetages af marinen og luftvåbnet. For marinen vedkommende må hovedopgaven være at kontrollere gennemsejlingsfarvandene. Denne kontrol må i det væsentlige baseres på et mineforsvar. Ministeren har sine tvivl om, at dette kan gøres med en marine af nogenlunde det omfang, vi har i dag, men sikker herpå er ministeren altså ikke, hvad der jo kunne tyde på, at vi ikke har skønnet helt forkert. Hvad visse fremskudte sømilitære opgaver angår, skal jeg herom kun oplyse, at vi hermed tænker på den særlige anvendelse, der i givet fald kan gøres f. eks. af en u-bådsflotille. Det er rigtigt, at vi ikke nævner noget bestemt antal eskadriller til flyvevåbnet, det gør vi ikke. Vi har ikke her lagt os fast på nogen bestemt størrelsesorden. Hvis man iøvrigt fra flertallets side på noget tidspunkt havde ytret tilbøjelighed til at drøfte de af vort parti allerede i 1947—48 angivne retningslinier med os i kommissionen, ville muligheden for en overenskomst med os på dette område have ligget anderledes, men sådan skulle det altså ikke være. Flertallets partier har ønsket at være sig selv nok i denne sag.

Vi har lagt vægt på, at frivillighedsprincippet i videst muligt omfang skulle afløse den tvungne værnepligt. Vi har også rejst spørgsmålet om gradvis at søge København gjort til en åben by. Det vil i længden være uforvarsligt med den nuværende ophobning af militære virksomheder, lagre, institutioner o. s. v. i en by, der rummer en fjerdedel af landets befolkning. Den højtærede forsvarsministers forslag på i denne forbindelse at skræmme med store omkostningstal gør næppe det fornødne indtryk på offentligheden. Der står jo tydeligt nok i vor betænkning, at flytning af de militære anlæg m. v. bør tilstræbes ved en gradvis udvikling. Heri ligger naturligvis først og fremmest, at nye anlæg såvidt muligt bør lægges udenfor hovedstadsområdet, men endelig synes ministeren at have overset, at vi i det øjeblik der sker en flytning, tilbage har både grund- og bygningsværdier, der kan afhændes, hvorved det af ministeren nævnte omkostningsbeløb vil blive væsentligt formindsket.

Endelig har vi fremhævet nødvendigheden af en effektiv kontrol med den militære for-

valtning. Dette har ingen bestemt adresse og da navnlig ingen personlig adresse, men der sker mangt og meget mellem år og dag under forvaltningen af de efterhånden mere end store militærbevillinger, som opfordrer til, at militærets økonomiske dispositioner undergives en kontrol af særlig art, og jeg opfordrer ministeren til at tage denne sag op. I denne forbindelse vil jeg minde om, at Sverige, da det begyndte sin oprustning for nogle år siden, i høj grad anså en parlamentarisk kontrol for påkrævet i den forbindelse.

Af ministerens tale forstod jeg, at han i indeværende finansår ville anvende 650 mill. kr. alt i alt til de danske forsvarsformål. For 1952—53 og 1953—54, de to sidste opbygningsår, giver han ingen tilsvarende konkrete oplysninger, men nævner, at de årlige driftsudgifter til forsåret skønnes at være 550 mill. kr. årlig, når den 3-årige opbygningsperiode er udløbet. Hertil må formentlig lægges ret betydelige udgifter til anlæg, nyanskaffelser, forbedringer o. s. v. Hvis ingen større ændringer i prisniveauet indtræffer, må man da utvivlsomt imødesee militærbudgetter på et godt stykke over de 600 mill. kr. årlig.

Jeg vil gerne i denne forbindelse gøre et par bemærkninger til det ærede medlem hr. Rasmus Hansen, der i sin tale oplyste om de militærbudgetter, som Sveige har haft i en lang årrække, og sluttede med at give den ligesom koncentrerede oplysning om det hele, at Sveriges militæruddgifter kunne beregnes til at være ca. 200 kr. pr. indbygger og de danske ved det nu foreslåede til 155 kr. pr. indbygger. Disse beregninger skal jeg ikke anfægte, de er utvivlsomt ganske rigtige, men jeg vil gerne spørge det ærede medlem hr. Rasmus Hansen, om han finder det helt rigtigt at foretage en sammenligning mellem Sverige og Danmark på denne måde, når det dog er en kendsgerning, at Sverige i kraft af sit malm, sit træ, sit papir o. s. v. indtager en plads blandt de gunstigst stillede nationer, men at Danmark i henhold til sin specielle råstofsituation tværtimod hører til de ugunstigst stillede lande i hele Europa. Når dette er grundlaget, synes jeg, det er en lille smule urimeligt at foretage en sådan sammenligning, og jeg synes i og for sig ikke, at den siger det, som det ærede medlem sikkert ønskede at lægge deri.

Når man gennemtænker den tale, som forsvarsministeren holdt i det høje ting i tirsdags, undgår man vanskeligt at komme til at fundere over, om Danmarks interesser nu også er blevet fremført med tilstrækkelig energi på de atlantiske konferencer. Har